

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W WAŁCZU ZA ROK 2010.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałczu w 2010 roku realizował zadania pomocy społecznej określone ustawą o pomocy społecznej w zakresie zadań własnych gminy i zadań zleconych gminie.

Ponadto realizował także wypłatę dodatków mieszkaniowych jako zadania własne gminy oraz obsługę świadczeń rodzinnych jako zadanie zlecone gminie. Od dnia 1 sierpnia 2008 roku prowadzi także postępowania na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, kontynuującej działania wobec dłużników alimentacyjnych oraz obsługę funduszu alimentacyjnego.

Od dnia 28 czerwca 2005 roku Ośrodek prowadzi postępowania i wydaje decyzje administracyjne w zakresie potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Poniżej przedstawiam realizację zadań Ośrodka w 2010 roku według podziału na „zadania własne Gminy” i „zadania zlecone Gminie”.

ZADANIA WŁASNE GMINY

Ze świadczeń pomocy społecznej w zakresie zadań własnych Gminy skorzystały **903** rodziny z liczbą osób – **2075**.

W większości przypadków rodziny i osoby korzystały z pomocy wielokrotnie w ciągu roku lub nawet co miesiąc. Udzielenie pomocy każdorazowo poprzedzone jest wywiadem środowiskowym przeprowadzonym w miejscu zamieszkania i zakończone wydaniem decyzji administracyjnej.

Rozdział 85 214 – zasiłki celowe, okresowe i pomoc w naturze – wydano **999 924 zł.**

W tym:

- 442 rodzinom i osobom przyznano pomoc w formie zasiłku okresowego na kwotę **576 905 zł**. Wypłacono 2 171 zasiłków; średnia wysokość zasiłku – 266 zł,
- 620 rodzinom i osobom udzielono pomocy w formie zasiłku celowego na żywność, leki, opłaty mieszkaniowe, opał, odzież, środki czystości i inne potrzeby na łączną kwotę **131 883 zł** (w tym min.102 rodzinom lub osobom na leki – **12 489 zł**, 154 rodzinom na opał – **45 168 zł**),
- pomoc w formie bonu żywnościowego otrzymywało 53 rodziny lub osoby; wydano bony na kwotę **15 890 zł**,
- 38 rodzinom przyznano pomoc w formie specjalnego zasiłku celowego na kwotę **10 450zł** ; w/w zasiłek przyznaje się osobie lub rodzinie, której dochód przekracza ustawowe kryterium dochodowe lecz zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności warunkujące przyznanie pomocy, najczęściej są to wysokie koszty leczenia i leków oraz zadłużenia w opłatach mieszkaniowych, które prowadzą do powstawania sytuacji kryzysowych,

- 3 osobom udzielono pomocy w formie zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pożar) na kwotę **4 145 zł**,
- 11 osobom bezdomnym opłacono pobyt w schroniskach i noclegowniach dla bezdomnych w kwocie **12 184 zł**,
- sprawiono 3 pogrzeby, w tym 1 osobie bezdomnej, za które zapłacono **5 878 zł**,
- wydatki z tytułu opłaty za pobyt 14 osób w domach pomocy społecznej wyniosły **242 589 zł**.

W roku 2010 MOPS skierował do domów pomocy społecznej 2 osoby, 1 osoba skierowana w roku 2007 oczekuje na miejsce w domu pomocy społecznej dla psychicznie chorych kobiet.

Rozdział 85 228 – usługi opiekuńcze w domu - wydano na ten cel **213 819 zł.**

W ubiegłym roku zabezpieczono usługi 60 osobom starszym, samotnym, przewlekle lub obłożnie chorym w wymiarze 17 644 godzin. Wszystkim potrzebującym udzielono pomocy. W porównaniu z rokiem 2009 nastąpił wzrost (o 2 282) liczby godzin wykonanych usług u osób wymagających opieki i pomocy w codziennym funkcjonowaniu przy wzroście (o 1) liczby osób (w roku poprzednim z usług korzystały 59 osób). Ze względu na pogarszanie się stanu zdrowia duża część osób będzie wymagała zwiększenia wymiaru i zakresu sprawowanej w tej formie opieki.

Rozdział 85 295 – program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”- wydano na realizację **400 000 zł.**

Środki finansowe na realizację Programu pochodziły:

- z budżetu Miasta - **80 000 zł**
- z dotacji celowej Wojewody - **320 000 zł**

Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wprowadzono ustawą z dnia 29 grudnia 2005 r. na lata 2006- 2013.

Celem Programu jest objęcie dożywianiem szerokiego kręgu osób wymagających takiej pomocy. W 2010 roku dożywianiem objęto oprócz dzieci i młodzieży szkolnej także dzieci w wieku od 0 do 7 lat, młodzież szkół ponadgimnazjalnych, osoby dorosłe, osoby stare, chore i niepełnosprawne, których dochód nie przekracza 150 % kwoty kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. Kwota ta wynosi : dla osoby samotnie gospodarującej – 715,50 zł, a dla osoby w rodzinie – 526,50 zł. Pomocy udzielano w formie posiłku, najczęściej pełnego obiadu, lub w formie zasiłku celowego na zakup żywności.

Ogółem Programem objęto 1 421 osób, z czego 484 osoby korzystały z posiłków, których koszt wyniósł **196 202 zł**, a 1 155 osób z 465 rodzin korzystało z pomocy w formie zasiłku celowego na zakup żywności lub bonu żywnościowego– koszt **203 798 zł**.

Średnia wysokość zasiłku wynosiła 143,83 zł.

W roku 2010, w porównaniu z rokiem 2009, liczba osób objętych Programem zmniejszyła się o 104 osoby, w tym liczba osób objętych pomocą w formie posiłku o 26.

Koszt realizacji zadania zmniejszył się o kwotę 70 565 zł.

Należy zaznaczyć, że istotną rolę w realizacji zadania spełnia dotacja celowa z Urzędu Wojewódzkiego, która jednakże w ubiegłym roku była niższa o 57 000 zł w porównaniu z rokiem 2009.

Rozdział 85 203 – ośrodek wsparcia – dzienny dom pomocy - koszt utrzymania i prowadzonej działalności wyniósł – 245 000 zł, w tym wynagrodzenia osobowe pracowników – 223 274 zł.

Ośrodek wsparcia świadczy usługi dla 40 osób starszych i niepełnosprawnych, natomiast wydaje posiłki średnio dla 80 osób miesięcznie.

Koszt posiłków pokrywany jest z odpłatności za posiłki wnoszonej przez osoby z nich korzystające lub w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Dzienny Dom Pomocy jest ośrodkiem wsparcia funkcjonującym w strukturach MOPS, przeznaczonym dla osób, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, a którym takiej pomocy nie może zapewnić rodzina. Osoby skierowane do DDP mają zapewniony codzienny dwudaniowy obiad lub jedno gorące danie obiadowe (bezdomni, dorośli nie mający możliwości przygotowania posiłku w domu).

DDP zapewnia osobom korzystającym z jego usług oprócz posiłku także możliwość pozostawania pod opieką personelu Domu, zajęcia świetlicowe i kulturalne mające na celu podnoszenie aktywności tych osób, rozszerzanie ich zainteresowań, aktywną integrację ze środowiskiem lokalnym.

Rozdział 85 219 – utrzymanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – 1 408 341 zł, w tym: wynagrodzenia osobowe pracowników – 1 201 709 zł.

Ośrodek zatrudnia we wszystkich działach 40 osób, w tym 12 pracowników socjalnych. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej Ośrodek powinien zatrudniać 13 pracowników socjalnych (1 pracownik socjalny pracujący w terenie powinien przypadać na 2000 mieszkańców). Spełnienie tego wymogu jest warunkiem dalszego uczestnictwa MOPS w Wałczu w projekcie systemowym, przewidzianym do realizacji w kolejnych latach, do roku 2013. W związku z powyższym od stycznia 2011 roku zatrudniliśmy brakującego do spełnienia wymogu pracownika socjalnego.

Od m-ca września 2009 roku do chwili obecnej trwa remont budynku MOPS; zakończono etap przebudowy pomieszczeń znajdujących się na I piętrze (zwiększenie powierzchni pokoi), adaptacji poddasza na pomieszczenia biurowe i odnowienie pozostałych użytkowanych pomieszczeń. Planowany jest remont piwnic, w tym w szczególności zaadoptowania części piwnic na składnicę akt, której Ośrodek nie posiada.

Zwiększenie powierzchni biurowej MOPS pozwoliło na poprawę warunków pracy zatrudnionych pracowników, zwłaszcza działu świadczeń rodzinnych i obsługi administracyjnej, a także umożliwiło lepsze funkcjonowanie Klubu Integracji Społecznej, który ma obecnie możliwość korzystania z sali konferencyjnej.

Rozdział 85 295 – pozostała działalność - Klubu Integracji Społecznej i projekt systemowy „Druga Szansa” - 380 219 zł.

Od 1 czerwca 2008r. w strukturach MOPS Wałcz działa Klub Integracji Społecznej, którego celem jest prowadzenie działań w ramach reintegracji społecznej i zawodowej z osobami będącymi klientami MOPS Wałcz, którzy są zagrożeni wykluczeniem społecznym bądź podlegają wykluczeniu społecznemu.

W 2010r. w ramach działań KIS realizowano:

- kontynuowano realizację projektu MP i PS pn. „Prace społecznie użyteczne oraz roboty publiczne na rzecz budownictwa socjalnego – zwiększenie gminnego zasobu lokali socjalnych” w ramach „Aktywnych Form Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu” – edycja 2009r, którego realizacja zaplanowana została na okres IX 2009 do XII 2010r. W 2009 r. na realizację projektu pozyskano 100.000 zł. W 2010 r. realizowano II etap projektu. W okresie od I – XII 2010 r. 11 uczestników wykonywało prace społecznie użyteczne na obiekcie socjalnym przy ul. Leśnej 7 w Wałczu. Projekt realizowano w partnerstwie z TBS, ZGK i PUP Wałcz.
- W 2010r. rozpoczęto realizację projektu MP i PS pn. „ Gminne programy aktywizacji społeczno- zawodowej na rzecz budownictwa socjalnego” w ramach „Aktywnych Form Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu” – edycja 2010r. **Na realizację projektu z MP i PS pozyskano 140 000 zł.** Realizacja projektu przypada na okres od VIII 2010 r. do XII 2011 r. gdzie I etap obejmuje VIII 2010r. - XII 2010r. (przeszkolenie 12 uczestników w zakresie „robotnika budowlanego”) , II etap I – XII 2011r. (wykonywanie przez uczestników w I półroczu 2011r. prac społecznie użytecznych, w II półroczu robót publicznych przy remoncie obiektów przy ul. Miłej 3 i 5 w Wałczu). Realizacja prowadzona w partnerstwie z ZGK, TBS i PUP Wałcz.
- Klubu Integracji Społecznej w VIII 2010r. skierował 5 uczestników KIS do udziału w projekcie w ramach POKL pn. „Niezależne Samodzielne Spółdzielnie Socjalne”, który w 2011r. zaowocował tworzeniem „Spółdzielni Socjalnej” na terenie miasta Wałcz w postaci „Klubu Malucha”

Koszty wynagrodzenia pracownika i bieżące wydatki z tytułu działalności KIS wyniosły 42.000 zł.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 roku Ośrodek realizował projekt systemowy „Druga Szansa” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego PO KL Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomoc rodzinie . Projekt realizowany był w partnerstwie z PCPR w Wałczu, GOPS w Wałczu, MGOPS w Człopie, MGOPS w Mirosławcu, MGOPS w Tucznie oraz PUP w Wałczu. **Na realizację projektu wydano 198 219zł** (20 671 zł - środki własne, dofinansowanie z EFS - 177 548 zł).

Udział w projekcie wzięło 14 uczestników i ich rodziny. Celem projektu była poprawa funkcjonowania rodzin niewydolnych wychowawczo korzystających ze świadczeń MOPS, zapobiegająca przypadkom umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych lub ośrodkach wychowawczych. W ramach projektu zorganizowano spotkania integracyjne, zajęcia z psychologiem, Konferencję Grupy Rodzinnej (KGR) oraz Warsztaty Terapii Rodzinnej.

Rozdział 85 215 – dotatki mieszkaniowe - wydano 1 522 650 zł.

Wyplacono 8 454 dodatki , z tego użytkownikom mieszkań:

- a) tworzących zasób gminy - 4 040 na kwotę - 749 274zł**
- b) spółdzielczych - 3 050 na kwotę - 545 449 zł**
- c) pozostałych - 1 364 na kwotę - 227 927 zł**

Ośrodek w ubiegłym roku wypłacał dodatki mieszkaniowe 943 gospodarstwom domowym z terenu miasta. W porównaniu z rokiem 2009 zmniejszyła się o 56 rzeczywista liczba gospodarstw domowych, które skorzystały z tej formy pomocy, wypłacono o 746 dodatków mniej. Wydatki na wypłatę dodatków mieszkaniowych w roku 2010, w porównaniu z rokiem 2009, były mniejsze o **14 414 zł**.

W ubiegłym roku przeprowadzono 115 wywiadów u wnioskodawców nie korzystających z pomocy społecznej, natomiast wnioski osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej weryfikowano wspólnie z pracownikami socjalnymi. Działania te miały na celu uszczelnienie systemu wypłat dodatków mieszkaniowych i wykluczenie osób, które składały nieprawdziwe oświadczenia o dochodach lub podawały nieprawdziwe dane o osobach wspólnie zamieszkających, co miało wpływ na przyznanie i wysokość dodatku mieszkaniowego. Ośrodek na bieżąco weryfikuje wnioski osób , żądając ich udokumentowania przed wydaniem decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego.

Rozdział 85 216 – zasiłki stałe – wydatkowano na to zadanie 616 872 zł.

Wyplacono 1 755 zasiłków stałych 176 osobom, z czego 141 osób to osoby samotnie gospodarujące a 39 to osoby pozostające w rodzinie. Liczba uprawnionych w porównaniu do roku 2009 nieznacznie spadła (o 7 osób), co przełożyło się także na zmniejszenie wydatków z tego tytułu o 29 224 zł. Średnia wysokość zasiłku wynosiła 351,49 zł i była o 6 zł niższa w porównaniu do roku 2009.

Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od odpowiednio : kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (obecnie – 477 zł) lub w przypadku osoby w rodzinie, od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (obecnie- 351 zł). Głównym powodem korzystania z tej formy pomocy jest brak uprawnień osób przewlekle chorych do świadczeń emerytalno-rentowych, wynikający w większości przypadków z faktu długotrwałego bezrobocia. Świadczeniobiorcami są najczęściej samotnie gospodarujący mężczyźni, którzy zły stan zdrowia „zawdzięczają” często prowadzonemu w latach wcześniejszych szkodliwemu trybowi życia (uzależnienia, uchylanie się od pracy, konflikty z prawem, rozbitcie rodziny). Od 1 sierpnia 2009 roku wypłata zasiłków stałych jest zadaniem własnym gminy. W roku ubiegłym dotacja UW w 100 % zabezpieczyła potrzeby w tym zakresie.

Rozdział 85 213 – składki na ubezpieczenie zdrowotne - wydano 54 925 zł.

W roku 2010 opłacano składkę zdrowotną 171 osobom nieubezpieczonym, pobierającym zasiłek stały.

W porównaniu z rokiem 2009 zmniejszyła się liczba osób uprawnionych do tego świadczenia o 3 osoby, a koszt opłacenia składek o 4 072 zł. Ośrodek pomocy społecznej, wypłacający zasiłek stały, jest zobowiązany do opłacania składki zdrowotnej za osobę nieubezpieczoną w kwocie 9 % od wysokości wypłacanego zasiłku stałego.

ZADANIA ZLECONE GMINIE

Rozdział 85 228 – specjalistyczne usługi opiekuńcze - wydano 23 329zł.

W roku 2010 MOPS opłacał wykonywanie specjalistycznych usług opiekuńczych 5 osobom z zaburzeniami psychicznymi. Wykonano 1 924 godziny usług świadczonych w miejscu zamieszkania osoby objętej pomocą. Liczba osób zwiększyła się o 1, a zakres pomocy (ilość godzin) o 851. Koszt realizacji zwiększył się o 14 044 zł w porównaniu z rokiem 2009.

Rozdział 85 231 – pomoc cudzoziemcom – wydano 4 480zł.

W 2010 roku Ośrodek udzielał pomocy finansowej dwojgu cudzoziemcom mieszkającym na terenie miasta Wałcza , którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – są to obywatele Białorusi. Cudzoziemcom, którzy którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany, przysługuje w miejscu pobytu pomoc w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania i zasiłku celowego.

Rozdział 85 213 – składki na ubezpieczenia zdrowotne - wydano 23 732 zł.

Opłacono składkę zdrowotną 53 osobom nieubezpieczonym korzystającym ze świadczeń rodzinnych w formie świadczenia pielęgnacyjnego.

W porównaniu z rokiem 2009 zwiększyła się liczba osób uprawnionych do tej formy pomocy o 27 osób, a koszt opłacenia składek wzrósł o kwotę 12 262 zł.

Rozdział 85 195 – ochrona zdrowia- pozostała działalność – wydatkowano 3 187 zł.

Od czerwca 2005 roku Ośrodek, realizuje zadania w zakresie prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni w oparciu o Ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. W roku 2010 prowadzono 57 postępowań, wydano 53 decyzje przyznające prawo do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej. Na obsługę świadczenia otrzymano dotację w wysokości 3 187 zł, którą w wykorzystano w całości na pokrycie kosztów realizacji zadania.

Rozdział 85 212 – świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny – wydano 6 059 263 zł.

W roku 2010 świadczenia rodzinne wypłacono 1 519 rodzinom i osobom a świadczenia z funduszu alimentacyjnego 229 rodzinom i osobom.

Od 1 sierpnia 2008 roku Ośrodek prowadzi postępowania i wypłaca świadczenia z funduszu alimentacyjnego osobom uprawnionym do świadczenia alimentacyjnego na podstawie tytułu wykonawczego, którego egzekucja jest bezskuteczna. Prowadzi także postępowania wobec dłużników alimentacyjnych na mocy ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Ustawa ta rozszerza krąg osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ponieważ obejmuje wszystkie dzieci oraz młodzież do ukończenia 25 roku życia, jeżeli uczy się w szkole lub w szkole wyższej, a w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo. Kryterium dochodowe do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosi 725 zł na osobę.

Oprócz wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego Ośrodek prowadzi postępowania wobec 297 dłużnikom alimentacyjnym, mające na celu poprawić skuteczność ściągalności alimentów. W roku 2010 przeprowadzono m.in. następujące postępowania wobec dłużników alimentacyjnych :

- wnioski do Komornika Sądowego o ustalenie adresu zamieszkania dłużnika - 12
- wnioski do Krajowego Rejestru Karnego - 19
- wnioski do PUP w Wałczu o aktywizację zawodową dłużników - 29
(4 osoby otrzymały skierowanie do prac społecznie- użytecznych, 3 osoby podjęły zatrudnienie, 3 osoby – inne formy aktywizacji – szkolenia, staże)
- wnioski do Prokuratury o ściganie za przestępstwo z art. 209 § 1kk - 55
(wszczęto 4 postępowania, złożono 2 akty oskarżenia, umorzono 34 sprawy)
- wnioski do Starostwa Powiatowego w Wałczu o zatrzymanie prawa jazdy - 9
- wnioski o umorzenie postępowania dotyczące zatrzymania prawa jazdy w związku z wywiązaniem się przez dłużników nałożonych ustawą obowiązków (umożliwienie przeprowadzenia wywiadu i złożenia oświadczenia majątkowego, rejestracja w PUP) - 3
- przeprowadzenie wywiadów i zebranie oświadczeń majątkowych u dłużników alimentacyjnych - 75

W ramach rozdziału 85 212 w 2010 roku wypłacono:

- zasiłki rodzinne z dodatkami	- na kwotę	2 884 837 zł
- zasiłki pielęgnacyjne	- na kwotę	1 125 600 zł
- świadczenia pielęgnacyjne	- na kwotę	432 119 zł
- składki na ubezpieczenie społeczne	- na kwotę	73 728 zł
- jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka	- na kwotę	250 000 zł
- fundusz alimentacyjny	- na kwotę	1 116 573 zł

RAZEM: 5 882 857 zł

Koszty obsługi świadczeń rodzinnych wyniosły : 176 106 zł.

W ubiegłym roku MOPS wydał 4 718 decyzji administracyjnych w sprawach pomocy społecznej; do organu II instancji odwołało się 9 osób, 7 decyzji utrzymano w mocy, 1 przekazano do ponownego rozpatrzenia, w jednym przypadku, na wniosek Ośrodka stwierdzono nieważność decyzji.

W sprawach dodatków mieszkaniowych wydano 1 616 decyzji; do SKO odwołały się 2 osoby, obie decyzje utrzymano w mocy.

W sprawach ustalenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wydano 56 decyzji ; odwołań nie było.

Natomiast w sprawach świadczeń rodzinnych i FA wydano 2 786 decyzji; odwołania od decyzji złożyło 7 osób , z czego 1 utrzymano w mocy, 4 decyzje przekazano do ponownego rozpatrzenia a 2 decyzje uchylono.

Ilość wydawanych decyzji obrazuje w części ilość wykonywanej w ciągu roku przez Ośrodek pracy.

Poza przyznawaniem pomocy finansowej pracownicy MOPS wykonywali m.in. następujące czynności:

- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na wniosek innych ośrodków pomocy społecznej, PCPR-ów, sądu, policji, prokuratury oraz w innych uzasadnionych przypadkach za zgodą osoby;
- przeprowadzanie wywiadów i wydawanie opinii (postanowień) o zasadności udzielania pomocy finansowej kombatantom i osobom represjonowanym na ich wniosek lub wniosek Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych;
- wydawanie zaświadczeń osobom korzystającym z pomocy Ośrodka , np. do celów stypendialnych;
- kierowanie osób do Środowiskowego Domu Samopomocy w Wałczu;
- prowadzenie pracy socjalnej z klientami i na ich rzecz;
- zawieranie i monitorowanie kontraktów socjalnych;
- sporządzanie na wniosek PUP list osób bezrobotnych w celu kierowania ich do prac społecznie użytecznych;
- prowadzenie poradnictwa prawnego, psychologicznego, rodzinnego służącego rozwiązywaniu problemów klientów Ośrodka;
- stała współpraca z pedagogami szkolnymi, kuratorami społecznymi i innymi osobami i instytucjami w sprawach dotyczących osób korzystających z pomocy;
- przedstawiciele Ośrodka czynnie uczestniczą w pracach Komisji i zespołów zadaniowych powoływanych przez Miasto lub Powiat, działających w sferze socjalnej.

ZESTAWIENIE WYDATKÓW MOPS

	ROK 2009	ROK 2010
• Zadania własne pomocy społecznej	3 453 312 zł	4 319 128 zł
• Dodatki mieszkaniowe	1 537 064 zł	1 522 650 zł
• Zadania zlecone pomocy społecznej	733 278 zł	54 728 zł
• Świadczenia rodzinne	5 552 004 zł	6 059 263 zł
Razem :	11 275 658 zł	11 955 769 zł

Plan finansowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na rok 2011 przedstawia się następująco:

ZADANIA ZLECONE

• rozdział 85 212 – świadczenia rodzinne	5 938 000 zł
• rozdział 85 213 – składki na ubezpieczenie zdrowotne	27 000 zł
• rozdział 85 228 – specjalistyczne usługi opiekuńcze	28 000 zł
• rozdział 85 195 – ochrona zdrowia- pozostała działalność	1 000 zł
• rozdział 85 231 – pomoc cudzoziemcom	7 000 zł
Razem :	6 001 000 zł

ZADANIA WŁASNE

• rozdział 85 203 – Dzienny Dom Pomocy – utrzymanie	285 000 zł
• rozdział 85 214 – zasiłki celowe, okresowe i pomoc w naturze	1 050 000 zł
w tym: dotacja budżetu państwa	544 000 zł
• rozdział 85 215 – dodatki mieszkaniowe	1 700 000 zł
• rozdział 85 219 – MOPS – utrzymanie	1 570 000 zł
w tym: dotacja budżetu państwa	471 000 zł
• rozdział 85 295 – program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	328 818 zł
w tym: dotacja budżetu państwa	268 818 zł
• rozdział 85 228 – usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania	270 000 zł
• rozdział 85 295 – Klub Integracji Społecznej	44 000 zł
• rozdział 85 213 - składki zdrowotne	75 000 zł
• rozdział 85 216 – zasiłki stałe	612 000 zł
w tym : dotacja budżetu państwa	612 000 zł
Razem:	5 934 818 zł

OGÓŁEM (zadania własne + zlecone) : 11 935 818 zł

UWAGI I WNIOSKI

Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej w roku 2010 przebiegała w miarę sprawnie i prawidłowo. Ośrodek w ramach swoich możliwości i w oparciu o obowiązujące przepisy prawne udzielił pomocy wszystkim osobom i rodzinom, które się o nią zwróciły.

Ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało 919 rodzin, tyle samo ile w roku 2009, jednakże zmniejszyła się (o 156 osób) liczba osób w tych rodzinach.

Dzięki dotacji z budżetu państwa na realizację obowiązkowych zadań gminy t.j. wypłatę zasiłków okresowych, stałych, opłacenia składek zdrowotnych oraz dożywianie w ramach programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, zostały zabezpieczone podstawowe potrzeby bytowe osób wymagających pomocy.

Ogólna kwota wydatków na świadczenia pomocy społecznej w zakresie zadań własnych gminy (bez kosztów utrzymania Ośrodka, Dziennego Domu Pomocy i kosztów realizacji projektów) wyniosła w ubiegłym roku **2 285 540 zł**, z czego dotacja z budżetu państwa – **1 545 460 zł** (553 663 zł na wypłatę zasiłków okresowych, 616 872 zł na zasiłki stałe, 54 925 zł na opłacenie składek zdrowotnych i 320 000 zł na realizację programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”). W ubiegłym roku dotacja na wypłatę zasiłków stałych oraz opłacenie składek zdrowotnych pokrywała w 100 % wydatki na te zadania, mimo że od 1 sierpnia 2009 roku są zadaniem własnym gminy. Większość rodzin korzystała jednocześnie z zasiłków okresowych i z dożywiania bądź z zasiłków celowych na zakup żywności.

W minionym roku pomoc w formie zasiłków celowych, okresowych i w formie rzeczowej udzielona rodzinom i osobom jej wymagającym była **mniej** o **87 749 zł** niż w roku 2009 ze względu na wzrost wydatków na usługi opiekuńcze oraz opłaty za pobyt osób umieszczonych w domach pomocy społecznej. Jednakże biorąc pod uwagę fakt korzystania większości tych osób z pomocy w formie dodatku mieszkaniowego i ich uprawnień do pobierania świadczeń rodzinnych czy też gminnej pomocy stypendialnej, można stwierdzić, że finansowe wsparcie Miasta było utrzymane na poziomie pozwalającym osobom i rodzinom zaspokoić minimum podstawowych potrzeb bytowych określonych ustawą o pomocy społecznej. Mając jednakże na uwadze realnie duży wzrost kosztów utrzymania wynikający ze wzrostu cen żywności, czynszu i mediów oraz innych podstawowych artykułów konsumpcyjnych, należy stwierdzić, że obowiązujące, kwalifikujące do uzyskania świadczeń z pomocy społecznej, kryterium dochodowe jest bardzo niskie i ogranicza wielu osobom, faktycznie wymagającym wsparcia, możliwość jego uzyskania. Obowiązujące od 2006 roku kryterium dochodowe, które wynosi 477 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 351 zł dla osoby w rodzinie.

Narastającym problemem jest utrzymująca się wysoka liczba osób wymagających opieki, co wiąże się ze stałym wzrostem wydatków na usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania osoby oraz z tytułu opłat ponoszonych za pobyt w domach pomocy społecznej. W bieżącym roku konieczne było skierowanie do domów pomocy społecznej 2 kolejnych osób, gdyż nie można było im zapewnić wystarczającej opieki w miejscu zamieszkania. Problemem jest zwłaszcza umieszczanie w domach pomocy społecznej osób psychicznie chorych (zwłaszcza kobiet), gdyż pomijając nawet trudne kwestie finansowe, w Polsce brakuje wolnych miejsc w placówkach przeznaczonych dla takich osób. Czas oczekiwania na miejsce wynosi niejednokrotnie od roku do trzech lat.

Koszty ponoszone przez MOPS z tytułu odpłatności za pobyt osób umieszczonych w domach pomocy społecznej wzrastają z roku na rok (2006 – 17 271 zł, 2007 – 42 553 zł, 2008 – 68 556 zł , 2009 – 121 468 zł, 2010 – 242 589 zł, **prognozowane na rok 2011 – 342 000 zł**). W roku 2010 średnia miesięczna wysokość opłaty wnoszonej za pobyt jednej osoby w domu pomocy społecznej wyniosła 1 617,26 zł. Na 17 osób umieszczonych w domach pomocy społecznej, częściowe opłaty ze strony rodzin wnoszone są jedynie w przypadku 5 osób. W związku z wejściem w dniu 2 maja 2011 roku zmiany ustawy o pomocy społecznej nastąpi dalszy wzrost wydatków gminy , ponieważ ustawa zwiększa próg dochodowy dla osób zobowiązanych do wnoszenia opłat za pobyt ich bliskich w w/w placówkach z 250 % kryterium dochodowego do 300 % kryterium, co oznacza, że niewielkie opłaty będą wносиły osoby, których dochód netto na osobę w rodzinie przekracza 1053 zł w przypadku osoby w rodzinie i 1431 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej. Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej kształtuje się w granicach 2 600 – 3 000 zł i wzrasta rocznie o ok. 300 zł.

Opłaty za pobyt osób w domach pomocy społecznej w roku 2011 pochłoną większość środków przyznanych na wypłatę zasiłków celowych, okresowych i pomoc w naturze. Po uwzględnieniu tej kwoty, na w/w formy pomocy pozostaje **120 000 zł, czyli 10 000 zł m-cznie** . W porównaniu z rokiem 2009, w którym wydatkowaliśmy 295 937 zł czyli m-cznie 24 661 i rokiem 2010, w którym wydatkowaliśmy 162 368 zł czyli 13530 zł m-cznie) jest to kwota dalece niewystarczająca. Bez zwiększenia planu finansowego w rozdziale 85 214 zabraknie pieniędzy na wypłatę zasiłków celowych lub będą one przyznawane w niewielkiej kwocie. Analizując I kwartał bieżącego roku, należy stwierdzić, że aby nie odmawiać potrzebującym pomocy wysokość przyznawanej pomocy była ograniczana, średnia wysokość zasiłku celowego wynosiła ok. 80 zł. Wspomniana powyżej zmiana ustawy o pomocy społecznej zwiększy obciążenie budżetu Miasta ponieważ wprowadza nowe regulacje prawne dotyczące udzielania pomocy osobom podejmującym pracę przez okres 2 miesięcy od jej podjęcia, jeżeli jest objęta kontraktem socjalnym.

Ponadto trwają prace legislacyjne nad poselskim projektem zmiany ustawy o pomocy społecznej zakładające nie wliczanie dodatku mieszkaniowego do dochodu osoby ubiegającej się o świadczenie z pomocy społecznej. Jeżeli zmiana wejdzie w życie , to spowoduje znaczny wzrost ilości osób uprawnionych do pomocy oraz wysokości tej pomocy, zwłaszcza zasiłków stałych i okresowych.

Dotacja w kwocie 268 818 zł przyznana na realizację w 2011 roku programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” może być niewystarczająca. W ubiegłym roku na realizację programu wydaliśmy 400 000 zł, natomiast w b.r. mamy na ten cel kwotę 328 818 zł, w tym 60 000 zł z budżetu Miasta. Wnioskowaliśmy o przyznanie dotacji w wys. 388 000 zł na realizację zadania, mając nadzieję , że otrzymamy kwotę pozwalającą na opłacenie dożywiania dzieci, młodzieży i osób dorosłych oraz udzielenie pomocy w formie zasiłków celowych , co częściowo uzupełniłoby brak środków na zasiłki celowe w ramach zadań własnych gminy.

Realizacja kolejnego zadania zleconego Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej, a mianowicie wypłata dodatków mieszkaniowych, w roku 2010 przebiegała prawidłowo. W związku z wcześniejszymi sygnałami o mogących występować nieprawidłowościach w związku z nierzetelnymi informacjami wnioskodawców o ich dochodach lub faktycznej liczbie zamieszkałych w lokalu osób, Ośrodek kontynuował

działania mające na celu skuteczniejszą weryfikację składanych wniosków, co przełożyło się na oszczędności w kosztach realizacji tego zadania. Nie należy jednakże oczekiwać zmniejszenia wydatków na wypłatę dodatków mieszkaniowych w roku 2011 z uwagi na wzrost wysokości najniższej emerytury (kryterium dochodowe), wzrost kosztów utrzymania mieszkania i projekt zmiany ustawy o dodatkach mieszkaniowych zakładający nie wliczanie do dochodu dodatku pielęgnacyjnego (wzrost liczby osób uprawnionych).

Realizacja świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego przebiegała w ubiegłym roku planowo.

W załączeniu: tabele statystyczne

Wałcz, dnia 21.04.2011 r.

